

OSPA WIETRZNA

CO POWINIENES WIEDZIEĆ NA TEN TEMAT?

CZY JESTEŚ PEWIEN, ŻE JESTEŚ CHRONIONY PRZED OSPĄ WIETRZNĄ?

ZDOBĄDŹ INFORMACJE! ZASZCZEP SIĘ! ZDOBĄDŹ OCHRONĘ!

PAMIĘTAJ, ŻE:

- Dorośli, którzy nie mają udowodnionej nabytej odporności na ospę wietrzną mają większe ryzyko powikłań w przypadku zachorowań na „zwykłą” chorobę
- Szczepionka przeciw ospie wietrznej zawiera żywy, osłabiony wirus
- Ospa wietrzna jest chorobą zakaźną przekazywaną drogą kropelkową
- Ospa wietrzna może być zagrożeniem dla życia (może prowadzić do śmierci) u osób z osłabionym systemem odpornościowym
- Ospa wietrzna może być zagrożeniem życia dla kobiet w ciąży i ich nienarodzonych dzieci w okresie okołoporodowym

KIEDY NALEŻY SIĘ ZASZCZEPIĆ?

SZCZEPIONKA PRZECIW OSPIE WIETRZNEJ

Pracownicy służby zdrowia, którzy nie chorowali na ospę wietrzną i nie mają nabytej odporności (nie zachorowali do tej pory lub/i nie przyjęli dwóch dawek szczepionki) powinni zostać zaszczepieni jak najszybciej

- Jeśli osoby takie otrzymają szczepionkę w ciągu 3-5 dni od ekspozycji na ospę wietrzną, wówczas mogą się u nich rozwinąć jedynie łagodne objawy choroby
- W przypadku niektórych kobiet w ciąży (pracowników służby zdrowia) narażonych na ekspozycje na ospę wietrzną konieczne może okazać się podanie gotowych przeciwciał (półpaśca lub immunoglobulinę IV)

Szczepionka przeciw ospie wietrznej zawiera osłabiony wirus ospy wietrznej oraz półpaśca, powinna zostać podana pacjentowi domięśniowo lub podskórnie w dwóch dawkach w przeciągu 4-8 tygodni

KOMU POWINIEN ZOSTAĆ ZAPEWNIONY DOSTĘP DO SZCZEPIEŃ?

- **Pracownikom służby zdrowia**, którzy są w stałym kontakcie z noworodkami lub/i osobami o obniżonej odporności
- **Dorosłym**, którzy nie mają nabytej odporności (nie zachorowali do tej pory lub/i nie otrzymali dwóch dawek szczepionki) w celu obniżenia ryzyka wystąpienia powikłań

SKUTECZNOŚĆ SZCZEPIONKI PRZECIWKO OSPIE WIETRZNEJ:

Skuteczność podania jednej dawki szczepionki przeciw ospie wietrznej wynosi 70-90%,

natomiast po podaniu drugiej dawki wzrasta do niemal 98%.
Przeciwciała utrzymują się 10-20 lat

PODSTAWOWE INFORMACJE O CHOROBY:

Ospa wietrzna jest chorobą sezonową ze szczytem zachorowań w okresie zimy i wiosny. Najwięcej zachorowań występuje wśród dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Okresowo większa liczba zachorowań może wystąpić w cyklu międzyepidemicznym wynoszącym 2-5 lat. Zalecenia dotyczące szczepień nie są ujednolicone we wszystkich krajach. System rejestracji także i niektóre kraje nie zbierają danych dotyczących zachorowań.

OBJAWY

Okres wylęgania:

9-21 dni (zwykle 14 dni)

Pierwsze objawy ospy wietrznej zbliżone są do objawów charakterystycznych dla przeziębienia, następnie występuje wysoka gorączka, a na twarzy oraz klatce piersiowej pojawia się specyficzna, swędząca wysypka, która w bardzo szybkim tempie rozprzestrzenia się na resztę ciała przybierając formę pęcherzyków. Wysypka może pojawić się również w obrębie jamy ustnej oraz na narządach płciowych. Pacjenci skarżą się dodatkowo na osłabienie, bóle głowy oraz utratę apetytu.

LECZENIE

Ospa wietrzna u dzieci zazwyczaj nie wymaga specjalnego leczenia, należy jednak zapewnić im środki przynoszące ulgę w swędzeniu oraz nie dopuścić do infekcji skórnych. Określone leki przeciwwirusowe (acyclovir, walacyclovir) podawane są zazwyczaj osobom dorosłym, którzy należą do grupy zwiększonego ryzyka powikłań oraz/lub osobom o obniżonej odporności. Gotowe przeciwciała powinny zostać podane osobom pozbawionym odporności oraz kobietom w ciąży zarażonym ospą wietrzną w przeciągu 72 godzin od narażenia na zakażenie.

RYZYKO

RYZYKO ZWIĄZANE Z ZACHOROWANIEM NA OSPĘ WIETRZNĄ

- Odwodnienie
- Zakażenie skóry oraz tkanek miękkich spowodowane bakteriami żyjącymi na skórze, prowadzące niekiedy do zakażenia tkanek miękkich zagrażającego życiu
- Zapalenie płuc (zwykle u osób dorosłych)
- Zapalenie mózgu, ataksja mózdkowa
- Zapalenie wątroby
- Krwotoczna postać ospy
- Sepsa
- Infekcje mieszane
- Zapalenie stawów
- Zapalenie kości
- Zespół wstrząsu toksycznego

RYZYKO ZWIĄZANE ZE SZCZEPIENIAMI PRZECIW OSPIE WIETRZNEJ

Łagodne (najczęściej występujące)

- Zaczerwienie w miejscu podania szczepionki
- Ból w miejscu podania szczepionki (24-30%)
- Niewielka gorączka (do 38°C)
- Ból głowy
- Zmęczenie
- Łagodne nudności, wymioty lub biegunka

Umiarkowane (rzadko występujące)

- Łagodna wysypka wyglądem przypominająca wysypkę charakterystyczną dla ospy wietrznej pojawiająca się w miejscu podania szczepionki (3%)

Ciężkie (występujące rzadko lub bardzo rzadko)

- Drgawki w połączeniu z gorączką, które nie muszą być związane ze szczepionką przeciw ospie wietrznej
- Półpasiec

GDZIE MOŻNA ZNALEŹĆ WIĘCEJ INFORMACJI?

1. Krajowe Rekomendacje szczepień dla dorosłych <http://www.szczepienia.pl>
2. In translations the country resource on vaccines http://www.szczepienia.pl/Szczepienia/Szczepienia_przeciw_ospie_wietrznej.aspx
3. www.who.int
4. www.cdc.gov
5. www.vaccines.gov
6. www.vaccineinformation.org
7. www.ncirs.edu.au
8. Immunization Action Coalition (IAC): www.immunize.org/

ODNIESIENIA:

CDC. Immunization of health –care personnel. Recommendations of the Advisory Committee on Immunization Practice. MMWR 2011; 60 (No. 7) <http://www.cdc.gov/mmwr/preview/mmwrhtml/rr6007a1.htm>

ECDC. Varicella – Fact sheets: http://www.ecdc.europa.eu/en/healthtopics/varicella_infection/basic_facts/Pages/factsheet_general_public.aspx

Mandell, Bennett, & Dolin: Principles and Practice of Infectious Diseases, 6th ed., 2005 Churchill Livingstone, An Imprint of Elsevier, chapter 133

Torok M.E, Cooke FJ, Moran E, Oxford Handbook of Infectious Diseases and Microbiology, Oxford University Press, 2009, p444, 446, 798, 816, 825

Venice II project Report on Varicella and Herpes Zoster surveillance and vaccination recommendations 2010-2011 (19-01-2012).

http://venice.cineca.org/report_final_varicella.pdf

Venice II project. Adult Vaccination Strategies and Vaccine Coverage in Europe, 2010

http://venice.cineca.org/VENICE2_report_adult_vacc_Europe2010.pdf

HProImmune

Promotion of Immunization for Health Professionals in Europe

www.hproimmune.eu

NOFER INSTITUTE
OF OCCUPATIONAL
MEDICINE

Co-funded by
the Health Programme
of the European Union